

İlgili Kanun : Kurumlar Vergisi Kanunu - Yeni
İlgili Madde : KVK-5, 3218 Sayılı Kanun-6
İlgili Birim : Gelir ve Kurumlar Vergileri Müdürlüğü
Özelge Tarihi : 19.02.2009
Özelge Sayısı : 176300-ÖZ-440/1486

Serbest bölgede faaliyet gösteren şirketin tam mükellef mi dar mükellef mi olacağı, Türkiye'de yerleşik bir şirketin serbest bölgedeki şirkete iştirak edip edemeyeceği, etmesi durumunda serbest bölgedeki şirketin kar dağıtımını yapması durumunda iştirak eden kurumun iştirak kazançları istisnasından yararlanıp yararlanamayacağı ile kar dağıtımını sırasında tevkifat yapıp yapılmayacağı hakkında

İlgi dilekçenizde, ... Serbest Bölgesinde, 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu ile Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuş olan şirketinizin Vergi Dairesi Müdürlüğü'nün vergi kimlik numaralı mükellefi olduğunu, şirketinizin Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca tam mükellef mi, yoksa dar mükellef mi olacağı, Türkiye'de yerleşik bir şirketin serbest bölgedeki şirketinize iştirak edip edemeyeceği ile iştirak etmesi durumunda serbest bölgede bulunan şirketinizin kâr dağıtımını yapması halinde iştirak eden şirketin iştirak kazançları istisnasından yararlanıp yararlanamayacağı ve şirketinizin kâr dağıtımını yapması durumunda stopaj yapıp yapılmayacağı, ayrıca, serbest bölgede kurulu şirketinizin Türkiye'de yerleşik bir başka şirkete iştirak edip edemeyeceği ile iştirak edilmesi durumunda elde edilen kazançlar dolayısıyla iştirak kazançları istisnasından yararlanıp yararlanmayacağınız hususunda Başkanlığımız görüşü sorulmaktadır.

5810 sayılı Kanunun 4'üncü maddesi ile değişmeden önce 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununun 6'nıncı maddesinin birinci fıkrasında Serbest bölgelerin Gümrük bölgesi dışında olduğu hükme bağlanmışken, anılan kanunun belirtilen maddesiyle yapılan değişiklik; "Serbest bölgeler, Türkiye Gümrük Bölgesinin parçaları olmakla beraber; serbest dolaşımda olmayan eşyanın herhangi bir gümrük rejimine tabi tutulmaksızın ve serbest dolaşıma sokulmaksızın, gümrük mevzuatında öngörülen haller dışında kullanılmamak ya da tüketilmemek kaydıyla konulduğu, ithalat vergileri ile ticaret politikası önlemlerinin ve kambiyo mevzuatının uygulanması bakımından Türkiye Gümrük Bölgesi dışında olduğu kabul edilen ve serbest dolaşımdaki eşyanın bir serbest bölgeye konulması nedeniyle normal olarak eşyanın ihracına bağlı olanaklardan yararlandığı yerlerdir.

Bu bölgelerde gümrük ve kambiyo mükellefiyetine dair mevzuat hükümleri uygulanmaz.

Kullanıcıların tutmak zorunda oldukları defterler ile düzenleyecekleri belgelere ilişkin olarak, 4.1.1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun hükümlerine bağımlı olmaksızın düzenleme yapmaya Maliye Bakanlığı yetkilidir.

İşleticiler ve kullanıcılar yatırım ve üretim safhalarında Bakanlar Kurulu'nca belirlenecek vergi dışı teşviklerden yararlandırılabilir." hükmü yer almıştır.

Anılan kanunun 6'nıncı maddesinin incelenmesinden de anlaşılacağı üzere, bu bölgelerde sadece gümrük ve kambiyo mükellefiyetine dair mevzuat hükümlerinin uygulanmayacağı hususunda düzenleme yer almakta ancak, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunları ile Türk Ticaret Kanunu hükümlerinin uygulanmayacağı hususunda bir hüküm bulunmamaktadır.

Öte yandan, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun iştirak kazançları istisnasının düzenlendiği 5'inci maddesinin birinci fıkrasının a/1'inci bendinde kurumların, tam mükellefiyete tabi başka bir kurumun sermayesine katılmaları nedeniyle elde ettikleri kazançlar kurumlar vergisinden müstesna tutulmuş, 3'üncü maddesinin 1'inci bendinde, kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunan kurumların tam mükellefiyet esasına göre vergilendirileceği belirtilmiş, 2'nci bendinde de, Türkiye'de faaliyette bulunan, kanuni ve iş merkezlerinden her ikisi de Türkiye'de bulunmayan kurumların, dar mükellefiyet esasında sadece Türkiye'de elde ettikleri kazançlar üzerinden vergilendirileceği hükme bağlanmıştır.

Buna göre, Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuş olan ve kanuni veya iş merkezleri serbest bölgede bulunan şirketlerin tam mükellef kurum olarak değerlendirilmesi gerekir.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde, Türkiye'de tam mükellef kurumların kanuni veya iş merkezi serbest bölgede bulunan şirketinize iştirakinden elde edilen kâr payları ile serbest bölgede bulunan şirketinizin Türkiye'de tam mükellef kuruma iştirakinden elde edilecek kâr paylarının Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5/1-a/1'inci maddesine göre iştirak kazancı istisnası kapsamında kurumlar vergisinden müstesna tutulması gerekmektedir.

Ayrıca, 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununa 06.02.2004 tarih ve 25365 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5084 sayılı Kanun ile eklenen Geçici 3'üncü maddesinde; "Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanuna göre kurulan serbest bölgelerde faaliyette bulunmak üzere ruhsat almış mükelleflerin;

(5810 sayılı Kanunun 7'nci maddesi ile yapılan değişiklik Yürürlük 01.01.2009) Avrupa Birliğine tam üyeliğin gerçekleştiği tarihi içeren yılın vergilendirme döneminin sonuna kadar;

a) Serbest bölgelerde üretim faaliyetinde bulunan mükelleflerin bu bölgelerde imal ettikleri ürünlerin satışından elde ettikleri kazançları gelir veya kurumlar vergisinden müstesnadır. Bu istisnanın 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94'üncü maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinin (b) alt bendi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15'inci ve 30'uncu maddeleri uyarınca yapılacak tevkifata etkisi yoktur..." hükmü bulunmaktadır.

Bu itibarla, şirketiniz tarafından serbest bölgedeki faaliyetinizden elde edilen kazancın ortaklara dağıtılması halinde dağıtılan kâr payları üzerinden elde edenin hukuki niteliğine göre, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94'üncü maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15'inci ve 30'uncu maddeleri gereğince tevkifat yapılması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.